

Daniel Kitabı — İki Yüz Nömrə

Peyğəmbərlikdə Açılış: İkinci Toplanış və onun Adventist esxatologiyasındakı əhəmiyyəti

Jeff Pippenger

2024-05-05

Biz peyğəmbər Yeşaya və sonradan Sister White tərəfindən müəyyən edilən ikinci toplanış kimi təqdim olunan peyğəmbərlik dövrünü nəzərdən keçiririk.

Və o gündə Yesseyin kökündən bir kök çıxacaq; o, xalqlar üçün bir bayraq olacaq; millətlər ona üz tutacaqlar; və Onun rahatlıq yeri izzətli olacaq. Və o gündə belə olacaq ki, Xudavənd Öz xalqının sağ qalan qalığını Aşşurdan, Misirdən, Patrosdan, Kuşdan, Elamdan, Şinardan, Hamatdan və dəniz adalarından geri qaytarmaq üçün ikinci dəfə əlini uzadacaq. O, millətlər üçün bir bayraq qaldıracaq, İsrailin qovulmuşlarını toplayacaq və Yəhudanın dağılmışlarını yerin dörd bucağından bir yerə yığacaq. Efrayimin qısqançlığı da aradan qalxacaq, Yəhudanın düşmənləri isə məhv ediləcək; Efrayim Yəhudaya qısqançlıq etməyəcək, Yəhuda da Efrayimə zülm etməyəcək. Yeşaya 11:10–13.

Allahın axırzaman xalqı ikinci dəfə toplandıqda, həmin şagirdlər arasında Pentikostdan əvvəl gələn on günün təmsil etdiyi bir birlik yaranır; Yeşaya da buna belə bir zaman kimi işarə edir:

“Efrayimin paxıllığı da aradan qalxacaq, Yəhudanın düşmənləri isə kəsilib atılacaq; Efrayim Yəhudaya paxıllıq etməyəcək, Yəhuda da Efrayimi incitməyəcək.”

“Allahın xalqının üzərinə sınaqlar gələcək və əlaq buğdadan ayrılacaq. Lakin qoy Efrayim daha Yəhudaya həsəd aparmasın, Yəhuda da artıq Efrayimi incitməsin. Müqəddəsləşdirilmiş ürəklərdən və dodaqlardan xeyirxah, zərif, şəfqətli sözlər axıb gələcək. Bizim bir olmamız zəruridir və əgər hamımız Məsihin həlimliyini və təvazökarlığını axtarsaq, Məsihin düşüncəsinə sahib olacağıq və ruh birliyi olacaq.” Review and Herald, 19 mart 1895.

Birləşmə, Məsihin yüz qırx dörd mini ikinci dəfə topladığı zaman həyata keçirdiyi işin bir ünsürüdür. Həmin birlik Pentikosta aparan on günlə və Exeter düşərgə toplantısının altı günü ilə təmsil olunmuşdu və əgər 22 oktyabr 1844-cü ilin böyük məyusluğunu yaşamış olanlar yollarını itirməsəydilər, bu, 1856-cı ildən 1863-cü ilədək həyata keçirilə bilirdi.

“Lakin məyusluqdan sonra gələn şübhə və qeyri-müəyyənlik dövründə advent möminlərinin çoxu öz imanlarından döndü. Araya ixtilaflar və parçalanmalar girdi.... Beləliklə, işə mane olundu və dünya qaranlıqda qaldı. Əgər bütün Adventist bədəni Allahın əmrləri və İsanın imanı əsasında birləşmiş olsaydı, bizim tariximiz nə qədər geniş ölçüdə fərqli olardı!”

Məsihin gəlişinin belə gecikməsi Allahın iradəsi deyildi. Allah Öz xalqı İsrailin qırx il səhrada sərgərdan dolaşmasını niyyət etməmişdi. O, onlara birbaşa Kənan torpağına yol göstərməyi və onları orada müqəddəs, sağlam, xoşbəxt bir xalq kimi yerləşdirməyi vəd etmişdi. Lakin bu müjdə ilk olaraq kimlərə çatdırılmışdısa, onlar “imansızlıq üzündən” daxil olmadılar (İbraniyə 3:19). Onların qəlbləri giley-güzar, üsyan və nifrətlə dolu idi və O, Öz əhdini

onlarla yerinə yetirə bilmədi.

“Qırx il ərzində imansızlıq, gileylənmə və üsyan qədim İsraili Kənan torpağından kənarda saxladı. Eyni günahlar müasir İsrailin səmavi Kənana daxil olmasını gecikdirmişdir. Hər iki halda təqsir Allahın vədlərində deyildi. Bizi bu qədər illər günah və kədər dünyasında saxlayan, Rəbbin xalqı olduğunu iddia edənlər arasında mövcud olan imansızlıq, dünyapərəstlik, təqdis olunmamışlıq və çəkişmə olmuşdur.” Selected Messages, book 1, 68, 69.

İkinci mələyin enişi, gözləmə vaxtını başlatmış olan ilk məyusluq zamanı baş verən bir dağılmanı müəyyən etdi və daha sonra Exeter düşərgə toplantısında altı günlük bir dövrə gətirib çıxardı; burada toplantının sonunda Gecəyarısı Çağırışı xəbərində Müqəddəs Ruhun tökülməsindən əvvəl, xəbər üzərində birlik təmin olundu.

1844-cü il oktyabrın 22-də üçüncü mələyin enişi böyük məyusluq zamanı bir dağılmanı müəyyən etdi və Ən Müqəddəs Yer ilə əlaqədar həqiqətlər Allahın xalqına açıldıqca bir təlim-tərbiyə dövrünü başlatdı. 1849-cu ilə qədər Rəbb Öz xalqını ikinci dəfə bir yerə toplamaq üçün əlini uzadırdı və 1851-ci ilə gəldikdə, 1850-ci il cədvəli təqdim olunurdu. Həmin cədvəl təməl xəbəri, eləcə də dünya qarşısında bir bayraq kimi ucaldılmalı olan məhz həmin xəbəri təmsil edirdi.

Məsih tərəfindən şagirdlərin ikinci dəfə toplanması Onun enişi ilə dərhal başladı və Ekseterdə olanların toplanması ləngimə vaxtı dövründə başlandı. 1863-cü il üsyanının tarixində ikinci dəfə toplanma, 1844-cü ildə məbədin nuru aşkar edildikdə başlayan təlim prosesinin ən azı beşinci ilində başladı. 1848-ci ildə İslam o zaman millətləri qəzəbləndirirdi. İkinci toplanma, Pentikostdan əvvəl gələn on günün gəlişi ilə, həmçinin Exeter düşərgə yığıncağının altı günü ilə həyata keçirilən tədrici bir iş kimi təmsil olunur və 1856-cı ilə qədər tamamlanmış olmalı idi.

Onun xalqını ikinci dəfə toplamaq işi üçüncü mələyin yekun işidir və bu, Məsihin əli ilə həyata keçirilir.

Şənbə günü gəldikdə, O, sinaqoqda öyrətməyə başladı; və Onu eşidənlərin çoxu heyrətə gələrək deyirdi: “Bu adam bunları haradan alıb? Ona verilən bu nə hikmətdir ki, belə qüdrətli işlər də Onun əlləri ilə görülür?” Mark 6:2.

İlahi rəmz endiyi zaman baş verən dağılma bir sınaq prosesini başladır; bu proses son nəticədə iki sinif ibadət edəni aşkara çıxarır və bununla da məbədi təmizləyir.

Əlində vələsi vardır; o, xırmanını tamamilə təmizləyəcək və buğdasını anbara yığacaq; lakin samanı sönməz odla yandıracaqdır. Matta 3:12.

Həmin dövrdə Allahın xalqı mələyin əlindən xəbəri alıb onu yeməlidir.

Və mən göydən enən başqa bir qüdrətli mələk gördüm; o, buludla geyinmişdi; başı üzərində göy qurşağı vardı, üzü isə sanki günəş kimi idi, ayaqları da od sütunları kimi idi. Əlində açıq kiçik bir kitab var idi; sağ ayağını dənizin üzərinə, sol ayağını isə yerin üzərinə qoydu. Vəhy 10:1, 2.

1844-cü il aprelin 19-da ikinci mələyin gəlişi zamanı Allahın xalqı pərən-pərən düşmüşdü. Onlar əvvəlcə 1840-cı il avqustun 11-də Vəhy kitabının doqquzuncu fəslinin on beşinci ayəsindəki peyğəmbərliyin yerinə yetməsi ilə toplanmışdılar, lakin Rəbb cədvəldəki bəzi rəqəmlərin hesablanmasındakı bir səhvin üzərində əlini saxlamışdı.

“Mən gördüm ki, 1843 cədvəli Rəbbin əli ilə yönəldilmişdir və onun dəyişdirilməməsi gərəkdir; rəqəmlər Onun istədiyi kimi idi; Onun əli bəzi rəqəmlərdəki bir xətanın üzərində idi və onu gizlətdi ki, Onun əli çəkilənədək heç kəs onu görə bilməsin.” Early Writings, 74.

Onun əlini çəkməsi, gecikən görüntü üçün doğru tarixi Samuel Snowun müəyyən etməsinə imkan verdi.

“Rəbbinin nə üçün gəlmədiyini anlaya bilməyən o sadıq, məyus insanlar qaranlıqda buraxılmadılar. Onlar yenidən Müqəddəs Kitablarını araşdırmağa, peyğəmbərlik dövrlərini tədqiq etməyə yönəldildilər. Rəbbin əli rəqəmlərin üzərindən götürüldü və yanılma izah olundu. Onlar gördülər ki, peyğəmbərlik dövrləri 1844-cü ilə qədər uzanır və peyğəmbərlik dövrlərinin 1843-cü ildə başa çatdığını göstərmək üçün təqdim etdikləri eyni dəlil, onların 1844-cü ildə sona yetəcəyini sübut edirdi.” Early Writings, 237.

Birinci və ikinci mələklərin tarixi Məsihin əli ilə əlaqəli bir sıra yol nişanələrini ehtiva edir. O, 11 avqust 1840-cı ildə və 19 aprel 1844-cü ildə endikdə, əlində bir xəbər var idi. 1842-ci ilin mayında 1843 cədvəlinin hazırlanmasına və nəşrinə istiqamət verən Onun əli idi. Cədvəldəki rəqəmlərdə olan bir yanlışı möhürləyən Onun əli idi. O ilk məyusluğun dağılmasından sonra Yeremya Məsihin əlinə görə tək oturdu. Sonra O Öz əlini çəkdi və bununla da Gecəyarısı Fəryadının xəbərini möhürsüz etdi. Öz xalqını ikinci dəfə toplamaq üçün əlini uzatması əməli ilk məyusluqdan Exeter düşərgə toplantısından baş verdi; necə ki, şagirdlər Müqəddəs Ruhun tökülməsindən əvvəl on gün ərzində Yerusəlimdə nəhayət bir yerə toplanmışdılar. Üçüncü mələyin 22 oktyabr 1844-cü ildə gəlişi zamanı Rəbb Öz əlini qaldırdı.

Dənizin və yerin üzərində dayandığını gördüyüm mələk əlini göyə qaldırdı, və göyü və onda olanları, yeri və onda olanları, dənizi və onda olanları yaradan, əbədi olaraq yaşayanın adına and içdi ki, artıq vaxt olmayacaq. Vəhy 10:5, 6.

1840-cı il avqustun 11-dəki ilk toplantıdan 1844-cü il oktyabrın 22-dək birinci və ikinci mələklərin tarixi Məsihin əli ilə işarələnmişdir. 1844-cü il oktyabrın 22-də üçüncü mələk endi və kiçik Millerçi sürü Böyük Məyusluq nəticəsində dağıldı. Həmin tarixdə Məsih əlini göyə qaldırdı və and içdi ki, artıq vaxt olmayacaq.

1844-cü ildən 1863-cü ilə qədər olan tarixdə ikinci toplanma, Məsihin əlini qaldırması ilə başladı; O, eyni zamanda əlində yeyilməli olan bir xəbəri də tuturdu. Sonra 1849-cu ildə O, səpələnmiş xalqını toplamaq üçün əlini ikinci dəfə uzatdı. O xalq Gecəyarısı fəryadı xəbəri ilə toplanmış, öncədən deyilən hadisə baş vermədikdə isə səpələnmişdi. Exeter düşərgə yığınağında Məsih Öz sürüsünü topladı və Pentikostdan əvvəlki on gündə etdiyi kimi, onları xəbər üzərində birləşdirdi. Filadelfiyalı Millerçilər Exeter düşərgə yığınağını tərk etdilər və Pentikostu təkrar etdilər. 1856-cı ildə Məsih Laodikeyaya çevrilmiş hərəkatın xaricində idi, çünki Məsih Laodikeyalının ürəyinin kənarında dayanıb qapını döyür və içəri girməyə yol axtarır.

Budur, qapının önündə durmuşam və qapını döyürəm; əgər kimsə səsimi eşidib qapını açsa, onun yanına girəcəyəm, onunla birlikdə şam edəcəyəm, o da Mənimlə. Vəhy 3:20.

1856-cı ildə Məsihin əli Laodikeyalı Millerit hərəkatının qapısını döyürdü, lakin nəticəsiz qaldı. 1849-cu ildə, yeddi il əvvəl, O Öz xalqını ikinci dəfə toplamağa başlamışdı, lakin şübhə və qeyri-müəyyənlik Filadelfiyalı hərəkatı dayandırdı.

“Əgər Adventistlər 1844-cü ildəki böyük məyusluqdan sonra imanlarından möhkəm yapışmış, Allahın açılan ilahi hökmranlığı ardınca birlik içində irəliləmiş, üçüncü mələyin xəbərini qəbul etmiş və Müqəddəs Ruhun qüdrəti ilə onu dünyaya bəyan etmiş olsaydılar, Allahın xilasını görərdilər; Rəbb onların söyləri ilə qüdrətlə fəaliyyət göstərərdi, iş tamamlanmış olardı və Məsih artıq çoxdan Öz xalqını mükafatına qəbul etmək üçün gəlmiş olardı. Lakin məyusluqdan sonra gələn şübhə və qeyri-müəyyənlik dövründə advent imanlılarının çoxu öz imanlarından döndülər.... Beləliklə, iş ləngidildi və dünya qaranlıq içində qaldı. Əgər bütün Adventist cəmiyyəti Allahın əmrləri və İsanın imanı əsasında birləşmiş olsaydı, tariximiz necə də çox fərqli olardı!” Evangelism, 695.

11 sentyabr 2001-ci ildə Məsih Özünün son gün xalqını topladı; həmin xalq daha sonra 18 iyul 2020-ci ildə dağıldı. 11 sentyabr 2001-ci ildə toplananlar gizli kitabı Məsihin əlindən alıb yedilər. 18 iyul 2020-ci ildə isə onlar Onun qaldırılmış əli ilə təmsil olunan əmri rədd etdilər; bu əmr “artıq vaxt olmayacağını” bildirirdi.

Filadelfiyalı Millerçilər 1843-cü ilə dair yanlış öncədən xəbər vermələrində heç bir üsyankarlıq göstərmədilər, çünki onlar Rəbbin aşkar etdiyi bütün işığa uyğun hərəkət etdilər; lakin 18 iyul 2020-ci ildə üçüncü mələyin hərəkatındakı Laodikeyalılar Onun əli ilə əlaqəli işığa qarşı üsyan etdilər. 1844-cü ildən sonra birinci mələyin Filadelfiya hərəkatı “şübhə və qeyri-müəyyənlik dövründə” “imanlarından əl çəkdi” və Laodikeyalılara çevrildi.

1856-cı il həmin keçid nöqtəsini təmsil edir və axır günlərdəki Allah xalqı üçün də bir keçid nöqtəsini simvolizə edir.

1849 ilə 1856 arasındakı yeddi il ərzində bir vaxt Filadelfiyalı Millerçi hərəkat Öz xalqını ikinci dəfə toplamaq üçün uzanan Rəbbin əlinə müqavimət göstərdi; və vəd belə idi ki, O, həmin vaxt keçmişdə etdiyindən daha artığını edəcəkdə.

“23 sentyabrda Rəbb mənə göstərdi ki, O, Öz xalqının qalığını bərpa etmək üçün əlini ikinci dəfə uzatmışdır və bu toplanış vaxtında söylər ikiqat artırılmalıdır. Səpələnmə vaxtında İsrail vuruldu və didildi; lakin indi, toplanış vaxtında Allah Öz xalqını sağaldacaq və yaralarını sarıyacaq. Səpələnmə dövründə həqiqəti yaymaq üçün göstərilən söylərin təsiri çox cüzi idi, çox az şeyə və ya heç nəyə nail olmurdu; lakin toplanış vaxtında, Allah Öz xalqını toplamaq üçün əlini uzatdığı zaman, həqiqəti yaymaq üçün göstərilən söylər nəzərdə tutulan təsirini göstərəcəkdir. Hamı işdə birləşmiş və qeyrətli olmalıdır. Mən gördüm ki, indi, toplanış vaxtında bizi idarə etmək üçün nümunələr gətirərək hər hansı birinin səpələnmə dövrünə istinad etməsi rüsvayçılıqdır; çünki əgər Allah indi bizim üçün o zaman etdiyindən artıq bir şey etməsə, İsrail heç vaxt toplanmaz. Həqiqətin kağız vasitəsilə nəşr edilməsinin, onun təbliğ olunması qədər zəruri olduğunu gördüm.” Review and Herald, 1 noyabr 1850.

Aydındır ki, Rəbb Öz işini birlik içində irəli aparmağa cəhd etdi, lakin bu birliyin açıq-aşkar pozulduğu görünürdü və “məyusluqdan sonra gələn şübhə və qeyri-müəyyənlik dövründə advent möminlərinin çoxu imanlarından əl çəkildilər.” The Present Truth (sonralar Review and Herald) 1849-cu ildə nəşr olunmağa başladı və 1851-ci ilə qədər 1850 cədvəli mövcud idi, lakin 1856-cı ilə gəldikdə, Levililər iyirmi altının “yeddi vaxt” xəbəri tamamlanmamış qaldı. 22 oktyabr 1844-cü ildə möhürdən açılan xəbər, iki min üç yüz il və iki min beş yüz iyirmi il zaman peyğəmbərliklərinin başa çatdığı zaman baş verdi.

Şənbə o dövrdə digər təlimlərin üzərində parlayan təlim idi və son sınaq 1856-cı ildə gəlib çatana qədər on iki il ərzində bir sınaq prosesi irəlilədi. Həmin sınaq torpaq üçün Şənbə istirahəti üzərində idi və o, insanlar üçün Şənbə istirahəti ilə başlayan bir sınaq prosesinin sonunu qeyd etdi. Sınaq dövrü Alfa və Omeqanın möhürünü daşıyırdı. 1856-cı il həmçinin Miller tərəfindən kəşf edilmiş ilk təməl həqiqət üzərinə biliyin artmasını təmsil edirdi; buna görə də o, həmin səviyyədə də Alfa və Omeqanın möhürünə malik idi. Şənbə həqiqətinin Allahın müqəddəsləşdirilmiş xalqının əlaməti olması, yeddinci şeypurun səslənməsi kimi təmsil olunurdu; bu zaman imanlıdakı Məsihin sirri, izzət ümidi, tamamlanır. “Yeddi vaxt” isə Kəffarə Günündə çalınmalı olan Yubiley şeypuru ilə təmsil olunurdu.

1856-cı ildən 1863-cü ilədək olan yeddi il, şagirdlər üçün Yerusəlimdəki on günü və Filadelfiyalı Millerçilər üçün Exeter düşərgə toplantısının altı gününü təmsil edirdi; lakin təəssüf ki, bu dövr Rəbbin onları keçid dövrü boyunca apardığı kimi Onun ardınca getməkdən imtina edənlərin nümunəsinə çevrildi. Yeddi gurultunun tarixi dövrü olan birinci və ikinci mələklərin tarixi, 19 aprel 1844-cü ildən etibarən Rəbbin Öz xalqını ikinci dəfə toplamaq üçün əlini uzatdığını göstərir və müdriklərin Məsihlə birlikdə Ən Müqəddəs Yərə daxil olduqları kimi, itaətli bir cavabı təsvir edir.

Birinci Kədəşin tarixi, yəni 1844-dən 1863-ə qədər üçüncü mələyin tarixi, Rəbbin Öz xalqını ikinci dəfə toplamaq üçün yenidən əlini uzatdığını göstərir, lakin həmin tarixdə üsyan zahir olur. İndi isə üçüncü dəfə, 2023-cü ilin iyulundan bəri, Rəbb yenə Öz xalqını ikinci dəfə toplamaq üçün əlini uzadır və onlar itaətkar Filadelfiyalılar kimi ikinci Kədəşi yerinə yetirəcəklər; çünki həqiqətin imzası həmin üç dəfəni elə müəyyən edir ki, başlanğıc və son itaətkar Filadelfiyalıları, ortadakı nümunə isə itaətsiz Laodikiyalıları təmsil edir.

Bu araşdırmanı növbəti məqalədə davam etdirəcəyik.

“Kilsələr Laodikiya xəbərini dinləyəcəklərmi? Tövbə edəcəklərmi, yoxsa ən ciddi həqiqət xəbəri — üçüncü mələyin xəbəri — dünyaya bəyan olunduğu halda belə, günah içində yaşamaqda davam edəcəklər? Bu, mərhəmətin son xəbəridir, yıxılmış bir dünya üçün son xəbərdarlıqdır. Əgər Allahın kilsəsi ilıqlaşarsa, o, Allahın lütfündə, yıxılmış, cinlərin məskəni, hər murdar ruhun sığınağı və hər murdar və nifrətləyici quşun qəfəsi olmuş kimi təsvir edilən kilsələrdən daha üstün mövqedə durmaz. Həqiqəti eşitmək və qəbul etmək imkanı əldə etmiş, Yeddinci Gün Adventist Kilsəsinə qoşulmuş, özlərini Allahın əmrlərini saxlayan xalqı adlandıran, lakin zahiri kilsələrdə olanlardan artıq həyat qüvvəsinə və Allaha həsr olunmuşluğa malik olmayanlar, Allahın qanununa qarşı çıxan kilsələr qədər şəksiz surətdə Allahın bəlalılarından pay alacaqlar. Yalnız həqiqət vasitəsilə təqdis olunanlar Məsihin Özünü sevən və

Onun əməllərini yerinə yetirənlər üçün hazırlamağa getdiyi səmavi mənzillərdəki padşah ailəsini təşkil edəcəklər.

“‘Onu tanıyıram’ deyib Onun əməllərinə əməl etməyən yalançıdır və həqiqət onda yoxdur” [1 Yəhya 2:4]. Buraya Allaha dair biliyə malik olduqlarını və Onun əməllərinə əməl etdiklərini iddia edən, lakin bunu yaxşı əməllərlə göstərməyənlərin hamısı daxildir. Onlar öz əməllərinə görə alacaqlar. “Onda qalan hər kəs günah etməz; günah edən hər kəs isə nə Onu görmüş, nə də tanımışdır” [1 Yəhya 3:6]. Bu, Yeddinci Gün Adventist kilsələrinin üzvləri də daxil olmaqla, bütün kilsə üzvlərinə ünvanlanmışdır. “Ey balaca uşaqlar, qoy heç kəs sizi aldatmasın: salehlik edən, Onun saleh olduğu kimi, salehdir. Günah işlədən isə iblisəndir; çünki iblis başlanğıcdan bəri günah edir. Allahın Oğlu bunun üçün züfur etdi ki, iblisin işlərini məhv etsin. Allahdan doğulan hər kəs günah etməz; çünki Onun zürriyyəti onda qalır; və o günah edə bilməz, çünki Allahdan doğulmuşdur. Bununla Allahın övladları və iblisin övladları aşkar olur: salehlik etməyən heç kəs Allahdan deyildir; qardaşını sevməyən də Allahdan deyildir” [1 Yəhya 3:7–10].

“Özlərini Şənbəyə riayət edən Adventistlər adlandıranların hamısı, lakin yenə də günah içində yaşamaqda davam edənlər, Allahın nəzərində yalançıdırlar. Onların günahlı həyat yolu Allahın işinə qarşı işləyir. Onlar başqalarını günaha sürükləyirlər. Allahdan kilsələrimizin hər bir üzvünə belə bir söz gəlir: ‘Ayaqlarınız üçün düz yollar salın ki, topal olan yoldan çıxmasın, əksinə, sağalsın. Hamı ilə sülhü və müqəddəsliyi izləyin; bunsuz heç kəs Rəbbi görməyəcəkdir. Diqqətlə baxın ki, heç kəs Allahın lütfündən məhrum qalmasın; heç bir acılıq kökü cücərib sizi narahat etməsin və bununla çoxları murdarlanmasın; heç bir əxlaqsız və ya müqəddəs şeyləri saya salmayan adam olmasın, Esav kimi, o ki, bir tikə yemək üçün ilkdoğumluq haqqını satdı. Çünki bilirsiniz ki, sonradan bərəkəti miras almaq istədikdə rədd edildi; göz yaşları ilə onu səylə axtarsa da, tövbə üçün yer tapmadı’ [İbranilərə 12:13–17].”

“Bu, həqiqətə inandıqlarını iddia edən bir çoxlarına aiddir. Onlar şəhvani əməllərindən əl çəkməkdənsə, Şeytanın aldadıcı sofistikasi altında yanlış bir təhsil xəttində irəliləyirlər. Günah günahlı olaraq dərk edilmir. Elə vicdanlarının özü murdarlanmış, ürəkləri pozulmuş, hətta düşüncələri də daim pozğundur. Şeytan onları, bütün varlığı murdarlayan natəmiz əməllərə canları cəlb etmək üçün yem kimi istifadə edir. ‘Musanın qanununa [ki, bu, Allahın qanunu idi] xor baxan kəs iki və ya üç şahid əsasında mərhəmətsiz öldürülürdü; bəs Allahın Oğlunu ayaq altına salmış, özü ilə təqdis olunduğu əhdin qanını müqəddəs olmayan bir şey saymış və lütf Ruhuna həqarət etmiş adamın nə qədər daha ağır cəzaya layiq görülcəyini düşünürsünüz? Çünki demiş Olanı tanıyıraq: İntiqam Mənə məxsusdur, əvəzini Mən verəcəyəm, — deyir Rəbb. Və yenə: Rəbb Öz xalqını mühakimə edəcək. Dırı Allahın əllərinə düşmək dəhşətli bir şeydir’ [İbranilərə 10:28–31].” Manuscript Releases, cild 19, 176, 177.